

Kustannustehokkaat ratkaisut EU:n kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi

Elinkeinoelämän viestit jätelainsäädännön asetustason valmisteluun syksyllä 2026

Kierrätystavoitteet tulee saavuttaa vaikuttavimmilla ja kustannustehokkaimmilla keinoilla. Painopiste on yritys-, hallinto- ja palvelukiinteistöjen keräyksessä, aluekeräysverkostossa ja lajitteluviestinnässä, ei tehottomissa päällekkäisissä velvoitteissa.

Muovipakkausjätteen asuinkiinteistökohtaisen erilliskeräyksen laajentaminen lisäisi elinkeinoelämän kustannuksia kymmenillä miljoonilla euroilla, mutta sen vaikutus muovin erilliskeräykseen ja kierrätykseen jäisi vähäiseksi. Elinkeinoelämä on sitoutunut tehostamaan muovipakkausjätteen erilliskeräystä vaikuttavilla keinoilla. Pakkausten tuottajayhteisöjen alustavien tietojen mukaan yrityksissä toteutettu muovipakkausten erilliskeräys kasvoi vuosina 2024–2025 noin 28 prosenttia. Olemme sitoutuneet jatkamaan ja tehostamaan näitä toimia myös tulevana vuosina.

Esitämme seuraavia toimenpiteitä, jotta asetustason muutokset kohdentuvat keinoihin, jotka lisäävät kustannustehokkaasti keräystä ja kierrätystä:

- Poistetaan muun kuin asumisessa syntyvän muovipakkausjätteen 5 kilogramman viikoittainen erilliskeräysraja yritys- ja palvelukiinteistöjen sekä hallinto- ja palvelukiinteistöjen kierrätyskelpoisen muovipakkausjätteen erilliskeräyksen lisäämiseksi.
- Vahvistetaan kuluttajien muovipakkausten aluekeräysverkostoa kaksinkertaistamalla muovien vastaanottavien Rinki-ekopisteiden määrä 1 000 pisteestä 2 000 pisteeseen.
- Tehostetaan lajitteluvetoa koskevaa viestintää.
- Säilytetään mahdollisuus kerätä kaupan ja elintarviketeollisuuden biojäte pakattuna. Kierrätyslannoitteiden laatu varmistetaan ohjaamalla pakattu biojäte asianmukaisille lajittelulaitoksille.

Tämän syksyn aikana tulisi tehdä seuraavat asetustasoiset tarkennukset:

1. Valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021, 21 §: muun kuin asumisessa syntyvän muovipakkausjätteen erilliskeräys

Esitys: Kannatamme kiertotalouslakiryhmässä valmisteltua ehdotusta nykyisen muovipakkausjätteen 5 kg:n erilliskeräyksen kilorajan poistamisesta.

Muutos lisäisi muovipakkausten erilliskeräystä yritys-, hallinto- ja palvelukiinteistöissä. Näissä jätevirroissa on runsaasti potentiaalia, sillä Suomen ympäristökeskuksen arvion mukaan yhdyskuntajätteestä 35 % syntyy yritys-, hallinto- ja palvelukiinteistöissä, kuten esimerkiksi virastoissa, oppilaitoksissa, kouluissa, sairaaloissa, kirjastoissa, terveyskeskuksissa ja yksityisten palveluntarjoajien kiinteistöissä. Elinkeinoelämä on valmis hyväksymään muutoksesta aiheutuvat kustannukset, koska keino on asuinkiinteistöjen keräyksen laajentamista vaikuttavampi.

Valmistelussa huomioitavaa:

- Teollisten tuotantoprosessien vaihteleville jätevirroille on sallittava poikkeus, jos materiaalikierrätykselle ei ole teknisiä, taloudellisia tai toiminnallisia edellytyksiä.
- Myymälöiden asiakasroska-astiat on jätettävä lajitteluvetoa ulkopuolelle. Kaupassa on yleensä tila vain yhdelle asiakasroska-astialle eikä kiireiset asiakkaat lajittele roskiaan.

2. Valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021: Ei pakatun biojätteen manuaalista purkamisvelvoitetta

Esitys: Kaupan ja elintarviketeollisuuden biojäte tulee jatkossakin voida kerätä pakattuna silloin kun se ohjataan käsiteltäväksi asianmukaisille lajittelulaitoksille.

Muutoksella ei olisi merkittävää vaikutusta muovipakkausten kierrätykseen, sillä pakatun biojätteen sisältämät likaiset ja tyhjentämättömät pakkaukset soveltuvat vain rajallisesti materiaali kierrätykseen.

Valmistelussa huomioitavaa:

- Jos asetukseen lisätään kiertotalouslakityöryhmän ehdottama tuotteen ja pakkauksen erilleen lajittelua koskeva säännös, siihen tulee sisällyttää nimenomainen poikkeus pakatulle biojätteelle silloin, kun jäte toimitetaan ympäristöluvan mukaiseen käsittelyyn laitokseen, jolla on tekniset edellytykset erottaa pakkaukset prosessissaan.
- On tärkeää, että sääntely mahdollistaa biojätteen keräämisen pakattuna silloin, kun se on työturvallisuuden sekä terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemisen kannalta perusteltua.

3. Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä 1029/2021, 10 §: muovipakkausten keräys

Esitys: Kaksinkertaistetaan muovipakkausjätettä vastaanottavien Rinki-ekopisteiden määrä nykyisestä 1 000 pisteestä 2 000 pisteeseen.

Aluekeräysverkoston vahvistaminen parantaa keräyksen saavutettavuutta kustannustehokkaasti.

Valmistelussa huomioitavaa:

- Aluekeräyksen laajentaminen ekopisteitä lisäämällä poistaa tarpeen laajentaa ja asuinkiinteistökohtaista keräystä, joka olisi tehoton ja kallias ratkaisu yrityksille.

Kohteliaimmin,

Kaupan liitto ry

Suomen Pakkaustuottajat Oy
Finlands Förpackningsproducenter Ab
Finnish Packaging Producers Ltd

Suomen Pakkaustuottajat Oy

Päivittäistavarakauppa ry

MUOVITEOLLISUUS RY
Finnish Plastics Industries Federation

Muoviteollisuus ry

Elintarviketeollisuusliitto ry

Erikoiskaupan liitto ETU ry

Suomen Pakkausyhdistys ry

RASI RY

RASI ry

Metsäteollisuus

Metsäteollisuus ry

RINKI

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy

Lisätietoa:

Elintarviketeollisuusliitto ry
johtaja Satumaija Levon, satumaija.levon@etl.fi

Kauppan liitto ry
johtava asiantuntija Marja Ola, marja.ola@kauppa.fi

Päivittäistavarakauppa ry
johtaja Ilkka Nieminen, ilkka.nieminen@pty.fi